

Д. Є. Макаренко

Біогеохімія

БІОГЕОХІМІЯ – галузь [геохімії](#), яка вивчає кругообіг хімічних елементів у [біосфері](#) Землі з участю живих організмів. Основоположником Б. був [В. Вернадський](#), який організував у Києві 1918 першу в світі Біогеохім. лаб., 1927 створив у складі ВУАН Відділ живої речовини, реорганіз. 1929 у Біогеохім. лаб. В. Вернадський ввів у науку поняття про живу речовину й показав її роль у планетарних геохім. процесах. Осн. проблеми сучас. Б. – побудова кількіс. моделей геохім. циклів біоген. елементів, з'ясування природи і встановлення закономірностей фракціонування ізотопів живими організмами, біогеохім. районування поверхні Землі, з'ясування ролі живих організмів в утворенні, еволюції та руйнуванні покладів корисних копалин (вуглеводнів, самородної сірки, фосфоритів, залізних і марганцевих руд і т. д.), їх біоіндикація тощо. Важливий аспект Б. – вивчення впливу діяльності людини на біогеохім. цикли, прогноз розвитку біосфери.

Рекомендована література

1. Вернадский В. И. Проблемы биогеохимии. Ч. 1–2, 4. Москва; Ленинград, 1935–40;
2. Його ж. Химическое строение биосферы Земли и ее окружения. Москва, 1965;
3. Ковда В. А. Биогеохимические циклы в природе и их нарушение человеком. Москва, 1976, Ковальський В. В. Геохимическая среда и жизнь. Москва, 1982.

Бібліографічний опис:

Біогеохімія / Д. Є. Макаренко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-35284>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).